

FESTIIVO

s.1

ELÄMÄLLE OOPPERA OSKAR MERIKANNOSTA

10.-12.6. ja 17.-19.6.2016

s.3

SUOMEN YKKÖSARTISTIT OOPPERA-AREENALLA

s.6

TIETOA OOPPERA-ALUEESTA

s.13

TULOSSA: MANNERHEIM OOPPERA 2017

KONSERTEISSA MM.

Johanna Rusanen-Kartano ja

Waltteri Torikka

Jari Sillanpää

Von Herten Brothers

Saara Aalto ja Teemu Roivainen

Jaakko Kuusiston musiikki ja Juhani Koiviston teksti yhdistyvät hyvästä mielestä ja koskettavista tunteista uhhuvaksi kansalliseksi musiikkiteatteriksi.

– Rondo 7/2015

Jaakko Kuusisto

ELÄMÄLLE

OOPPERA OSKAR MERIKANNOSTA

Oskar Merikanto: Jussi Merikanto
Aino Ackté: Johanna Rusanen-Kartano
Aarre Merikanto ja Robert Kajanus: Simo Mäkinen
Liisa Merikanto: Eeva-Maria Kopp
Wäinö Sola ja Karl Flodin: Aki Alamikkotervo
Jean Sibelius ja Eino Leino: Juhani Alakärppä
Axel Gallén ja Lääkäri Jouni Kokora: Jouni Kokora
Edvard Fazer: Juha Pikkarainen
Vartiomies: Heikki Peltola
Vieras punainen: Tero Heinämäki
Helsinki-iläinen punainen: Jarmo Rintasalo
Sopraano oopperassa: Leena Reinman

Sävellys: Jaakko Kuusisto
Libretto: Juhani Koivisto
Ohjaus: Anna Kelo
Musiikinjohto: Jaakko Kuusisto, Jukka Iisakkila
Orkesteri: Vaasan Kaupunginorkesteri
Koreografi: Ari Numminen
Lavastussuunnittelu: Antti Kortesiemi
Pukusuunnittelu: Leena Rintala
Kuoronjohtajat: Antti Nissilä, Marjut Vuorento
Tanssiteatteri Tsuumi:
 Tanssitaiteilija Hanna Korhonen
 Tanssija-koreografi Samuli Nordberg

Säveltäjästä kertovan oopperan säveltäminen pitää automaattisesti sisällään kysymyksen: mikä on kohteen oman musiikin rooli? Entä kyseisen aikakauden merkitys?

Meillä kaikilla on mielikuva Oskar Merikannosta säveltäjänä. Itselleni tulee ensimmäisenä mieleen melodisuus ja kauneus. Luonteva liikkuminen jossain konserttisalin ja salongin välimaastossa. Koivu järvenrannassa kesäiltana. Mitä lähemmäksi pääsin Oskarin tarinaa, sitä selvemmäksi kävi että hänen on laulettava omalla äänellään ja tyylillään. Valitsin tien joka noukkii omaan sävelkieleeni riittävästi vanhaa maustetta, että aikakausi hahmottuu musiikissa. Kohdetta siteerataan suoraan vain siellä missä libretto sitä vaatii; pieniä vihjauksia toki ilmenee, muistuttamassa missä ollaan.

Suuret tapahtumat leimasivat Oskarin aikakautta, ja leimaavat nyt oopperan näytöksiä vahvoilla kontrasteillaan, Kämpin kosteasta illanvietosta sodan mielettömyyteen, Suomalaisen Oopperan perustamisen kuohuista perhe-elämän suvantoon. Tässä oopperassa ympäröivä maailma on yhtä tärkeässä roolissa kuin Oskar itse.

Jaakko Kuusisto, säveltäjä

>> Anna Kelo ja Juhani Koivisto
 Kuva: Studio Heikki Tuuli

Kun minulle tarjottiin tätä ohjaustyötä, pysähdyin miettimään: mitä kertoa miehestä, jonka elämässä ei ulkoisesti tapahtunut mitään dramaattista? Miten kertoa sekin vähä epäntiimillä ulkoilmanäyttämöllä ilman totutun teatteritilan keinoja, ilman mekaanista näyttämötekniikkaa, ilman valaistusta ja säitten armoilla?

Vastaus löytyi lähempää kuin uskoinkaan - perusasioista. Musiikista, tuulesta, siitä valosta joka meille on annettu luonnon puolesta ja tietysti Oskarista itsestään. Mikä näyttäytyisikään parempana ympäristönä tarinalle miehestä, joka kosketti Suomen kansaa musiikillaan, milloin ilahduttaen, milloin lohduttaen, kuin suomalaisen luonto.

Anna Kelo, ohjaaja

Liisa ja Oskar Merikanto
(Eeva-Maria Kopp ja Jussi Merikanto)
Kuva: Jussi Niukkala

Jean Sibelius (Juhani Alakärppä), Axel Gallen (Jouni Kokora)
ja (Robert Kajanus (Simo Mäkinen)
Kuva: Mika Putro

Aino Ackté (Johanna Rusanen-Kartano)
Kuva: Jussi Niukkala

Mitä hyvä ooppera sisältää? Riitoja, salaisuuksia, suurten vaikeuksien jälkeen täyttymyksen saavaa rakkautta, petoksia, väkivaltaa, kuolemaa. Oskar Merikannon elämässä ei ollut mitään näistä. Hän oli pidetty ja lempeä ihminen, uskollinen puoliso, huolehtiva perheenisä, kapellimestarina ja pianistina rohkaiseva ja säestettävänsä nöyrästi seuraava muusikko.

Oskar Merikanto ei ole tyypillinen oopperasankari, mutta suomalaista oopperaa hän edisti merkittävästi. Jo siksikin hänestä on luontevaa kertoa juuri oopperan keinoin.

Tässä teoksessa nähdään kohtauksia Oskar Merikannon ja muiden vuosisadan vaihteen taiteilijoiden elämästä. Ihmiset ovat todellisia, mutta tapahtumat ja puheet suurimmaksi osaksi kuviteltuja. Kaikki ei varmaankaan ollut juuri tällaista, mutta kaikki nämä tapahtumat olisivat voineet olla mahdollisia.

Oopperassa seurataan Oskar Merikannon tietä kansan rakastamasta mutta asiantuntijoiden väheksymästä taiteilijasta arvostetuksi professoriksi. Samalla koetaan Suomen historian ja taiteen merkittäviä käännteitä.

Suomalaista kulttuuria luodaan Kämpin taiteilijaistunnoissa 1890-luvulla, vakinaista oopperaa perustetaan 1911, koetaan kansaa repivä sisällissota, johon Oskarin poika Aarre osallistuu, nähdään rauhan aika ja Oskar Merikannon kuolema 1924.

Tarinan taustalla on koko ajan suomalaisuuden luominen. Ennen kuin Suomi saattoi aloittaa itsenäisen elämän, se piti luoda. Maa tarvitsi oman kielen, taiteen, kirjallisuuden, teatterin ja musiikin. Sellaisen Suomen muovaaminen oli lupulta vain muutamien miesten ja vielä harvempien naisten käsissä, niin harvojen, että he lähestulkoon mahtuivat samaan pöytään Kämpissä.

Siksi tämä ooppera alkaa kuvitelulla siitä, millaisia olivat symposion-istunnot, joissa suomalaisen kulttuurin tulevaisuus muovautui suurten lahjakkuuksien hedelmällisessä vuorovaikutuksessa. Oskar Merikanto ei kuulunut aivan sisäpiiriin, ainakin siitä päätäten että Gallen-Kallela väitti käyttäneensä Symposion-maalauksessaan Merikannon mallina lanttua.

Asiantuntijapiireissä Oskar Merikantoa ei laskettu samaan sarjaan Sibeliuksen ja muiden suuruuksien kanssa. Erityisesti

kriitikko Karl Flodin halvensi häntä, ja jopa ensimmäinen Merikanto-elämäkerta sai alaotsikokseen vaatimattomasti ”Suomen kotien säveltäjä”. Todellisuudessa Oskar Merikanto oli kuitenkin yksi tärkeimmistä suomenkielisen kulttuurin tienraivaajista. Hän sävelsi ensimmäisen suomenkielisen oopperan, loi ensimmäiset suuret suomenkieliset laulut, oli synnyttämässä vakinaista oopperaa, kehitti urkutaidetta, säesti, johti orkesteria, opetti ja kirjoitti. Monitaitoinen ja työteliäs taiteilija poltti itsensä loppuun iässä, jossa moni säveltäjä on vasta aloittanut kypsän tuotantonsa. Oskar Merikannon ura kohosi tasaisesti, hänen poikansa Aarre taas koki jo nuorena traagisen taiteilijakohtalon, kun siihen mennessä kiistatta paras suomalainen ooppera Juha jäi esittämättä.

Ooppera Elämälle muistuttaa ajasta, jolloin Oskar ja Aarre Merikanto, Jean Sibelius, Akseli Gallen-Kallela, Robert Kajanus, Aino Ackté ja muut rohkeat tienraivaajat loivat vaikeista olosuhteista välittämättä suomalaista kulttuuria. He ovat ansainneet oman oopperansa.

Juhani Koivisto

Elämälle-oopperasta kaikkiin esityksiin 5 euron alennus normaalihintaisista peruslippuista ja eläkeläislipuista 1.3.2016 alkaen. Koskee uusia tilauksia. Jari Sillanpään konserttiin 3 euron alennus. Koskee uusia tilauksia. Edun saa ilmoittamalla S-etukortin numeron tai näyttämällä kortin. Ei kerrytä Bonusta.

Olemme siirtyneet lippuhinnoittelussa kolmiosaiseen hinnoitteluun, jolloin lipun hinta määräytyy paikkalipun katsomosijainnin mukaan (A, B, C-katsomo).

Perjantai 10.6.

KLO 19.00 OOPPERA-AREENA

ELÄMÄLLE – OOPPERA OSKAR MERIKANNOSTA

Lauantai 11.6.

KLO 13.00 OOPPERA-AREENA

ELÄMÄLLE – OOPPERA OSKAR MERIKANNOSTA

Sunnuntai 12.6.

KLO 13.00 OOPPERA-AREENA

ELÄMÄLLE – OOPPERA OSKAR MERIKANNOSTA

ENNAKKOLIPUT OOPPERAAN Hinta voimassa 28.2.2016.saakka

KATSOMO	PERUS- LIPPU	ELÄK. / OPISK.	LAPSI	RYHMÄ- LIPPU*
A	66 €	61 €	33 €	57 €
B	62 €	57 €	31 €	53 €
C	58 €	53 €	29 €	49 €

LIPUT OOPPERAAN Hinta voimassa 1.3.2016 alkaen

A	70 €	65 €	35 €	61 €
B	66 €	61 €	33 €	57 €
C	62 €	57 €	31 €	53 €

* Ryhmähinta voimassa väh. 20 hlö ryhmille. Lisäksi ryhmä saa vapaalippuja: 1 kpl/20 maksullista lippua, 2 kpl/30 maksullista lippua, 2 kpl/40 maksullista lippua, 3 kpl/50 maksullista lippua, 4 kpl/60 maksullista lippua.

KLO 20.00 OOPPERA-AREENA

WALTERI TORIKKA & JOHANNA RUSANEN-KARTANO

Huom! Walteri Torikka & Johanna Rusanen-Kartano konsertti on loppuunvarattu! Voit tiedustella peruutuspaikkoja Musiikkijuhlien toimistolta!

Walteri Torikan ja Johanna Rusanen-Kartanon yhteiskonsertti. Mukana Vaasan kaupunginorkesteri, oopperakuoro Antti Nissilä johdolla. Konsertin johtaa Jaakko Kuusisto ja juontaa Aarno Cronvall.

A-katsomo 45 €

B-katsomo 40 €

C-katsomo 35 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

KLO 17.30 KUNNANTALO

KOKONAINEN- KONSERTTI

Haikeanhauskoja kohtaamisia keskellä elämää ja sen syrjässä. Terttu Iso-Oja, sopraano
Katri Tapola, teksti
Virpi Talvitie, kuvat
Marjut Vuorento, sävellys, piano

15 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

KLO 19.00 OOPPERA-AREENA

JARI SILLANPÄÄ

A-katsomo 49 €

B-katsomo 44 €

C-katsomo 39 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

La 11.6.

Johanna Rusanen-Kartano ja Walteri Torikka

20.00

Su 12.6.

Jari Sillanpää

19.00

To 16.6.

Pappa ja poju

19.30

Torstai 16.6.

KLO 16.00 OOPPERA-AREENA

LASTEN
ILTAPÄIVÄ

Mukana mm. Kahlekuningas ja karkuri -lastenooppera. Oopperan Lapsi- ja nuorisokuoro johtajanaan Marjut Vuorento.

Vapaa pääsy

KLO 19.30 ILMAJOEN KIRKKO

PAPPA JA POJU

Oskarin ja Aarre Merikannon laulumusiikkia tulkitsevat oopperan solistit.

15 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

Perjantai 17.6.

KLO 14.00 OOPPERA-AREENA

ELÄMÄLLE – OOPPERA
OSKAR MERIKANNOSTA

KLO 20.00 OOPPERA-AREENA

VON HERTZEN
BROTHERS

A-katsomo 32 €

B-katsomo 27 €

C-katsomo 22 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

Lauantai 18.6.

KLO 14.00 OOPPERA-AREENA

ELÄMÄLLE – OOPPERA
OSKAR MERIKANNOSTA

KLO 20.00 OOPPERA-AREENA

SAARA AALTO &
TEEMU ROIVAINEN

Kauniita ja koskettavia viihdesävelmiä heidän "Tonight"-albumilta, tangoa, musikaalimusiikkia ja heidän omia sävellyksiään upean orkesterin säestyksellä.

A-katsomo 32 €

B-katsomo 27 €

C-katsomo 22 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

Sunnuntai 19.6.

KLO 14.00 OOPPERA-AREENA

ELÄMÄLLE – OOPPERA
OSKAR MERIKANNOSTA

KLO 10.00 OOPPERA-AREENA

JUHLAJUMALANPALVELUS

Juhlajumalanpalvelus toteutetaan yhdessä Ilmajoen seurakunnan ja oopperan solistien kanssa.

KLO 12.00 OOPPERA-AREENA

PELTOMIEHEN RUKOUS

Juha Kotilainen, Tuulivoimakuoro, jousikvartetti johtajanaan Jorma Panula. Ohjaus Kimmo Kovanen.

A-katsomo 25 €

B-katsomo 22 €

C-katsomo 15 €

Oopperalipun ostaneille 3 euron alennus konserttilipusta. Koskee uusia tilauksia.

Pe 17.6.

Von Herten Brothers

20.00

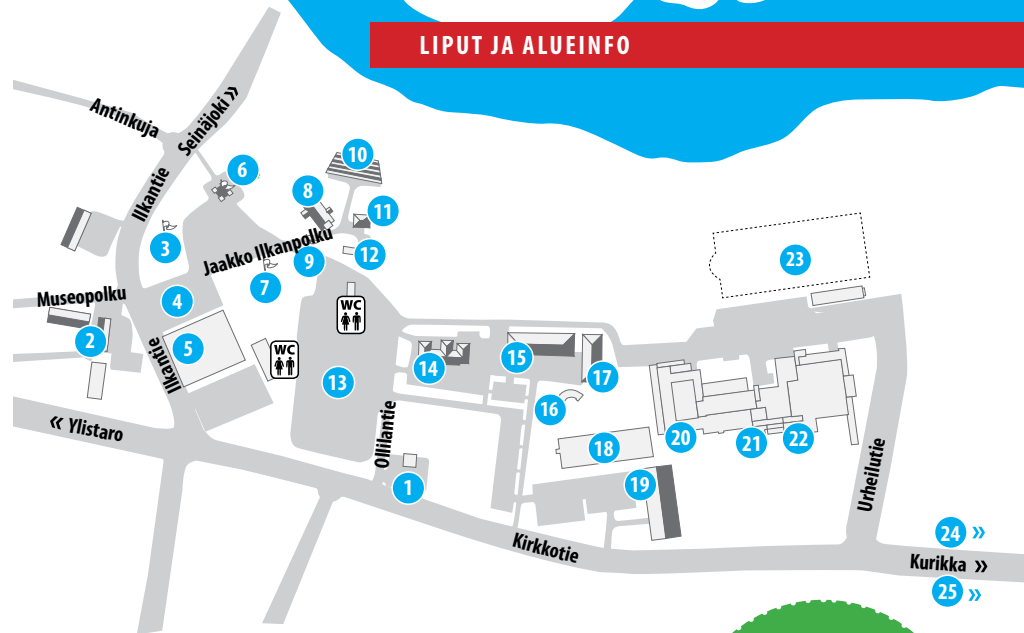
Su 12.6.

Saara Aalto ja Teemu Roivainen

20.00

RYHMÄINFO

Ilmajoen Musiikkijuhlat on noussut ryhmämatkailun suosioon kotimaamme tapahtumakentällä. Tarjoamme loistavat puitteet kokonaisvaltaiselle musiikkielämykselle niin pienemmille kuin suuremmille ryhmille, yrityksille, yhdistyksille ja harrasteporukoille. Maakunnassa pääsee tutustumaan erilaisiin eteläpohjalaisiin nähtävyyksiin ruokapöydän antimista kulttuurihistoriallisiin kohteisiin. Tiedustele ryhmäpakettia toimistolta. Räätelöimme ryhmäkohtaisen kokonaisuuden, johon voidaan ooppera- ja konserttilippujen lisäksi liittää väliaikatarjoilu, ruokailu, opastettu kiertoajelu, yöpyminen ja muuta ohjelmaa ryhmän toiveiden ja aikataulun mukaan. Lisätiedot suoraan toimistolta.

1. Musiikkijuhlat toimisto
2. Yli-Lauroselan talomuseo
3. Raivaajapatsas
4. Kunnantalon parkkialue, Linja-auto parkki
5. Kunnantalo
6. Ilkanpatsas
7. Ala-Könnin muistomerkki
8. Museo

9. Sotiin lähtöjen kokoontumispaikan muistomerkki
10. Ooppera-areena
11. Kirkkomuseo
12. Aallon patteriston perinnetalo
13. Vanhakenttä parkkialue
14. Ikkoon linna (yläaste)
15. Lukio
16. Kaarikatsomo

17. Lukio juhlasali
18. Yläaste
19. Yläaste tekninen
20. Ruokala katoriina
21. Uimahalli
22. Ilmajokihalli
23. Urheilukenttä
24. Ilmajoen kirkko
25. Seurakuntakeskus

Tavoitteenamme on tarjota laadukkaat puitteet unohtumattomalle ryhmämatkalle sekä tarjota ensiluokkaista palvelua ja opastusta matkan järjestämiseen.

Paikat 425–844

	6	7	8	9	10	21	1257	1259	1258	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	21					
4	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	20	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	20
3	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	19	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	19
2	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	18	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	2000	2001	1202	1203	1204	1205	1206	18
1	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	17	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	17	
0	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	16	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	16	
9	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	15	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	15		
8	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	14	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	107	1108	1109	1110	14		
7	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	13	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	13			
6	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	12		1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	12			
5	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	11	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	11					
4	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	10	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	10					
3	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	9	985	986	98	988	98	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	9					
2	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	8	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	8						
1	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	7	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	7						
0	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	6	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	6							
9	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	5	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	5							
8	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	4	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	4								
7	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	3	877	878	879	880	881	882	883	884	885	88	88	88	88	890	891	892	893	3								
6	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	2	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	2									
5	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	1	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	1									

Vasen katsomo, paikat 845–1281

Musiikkijuhlien juhlavuotena tapahtuman isän Lasse Lintalan (1935 – 2009) syntymästä tulee kuluneeksi 80 vuotta.

MUSIIKKIJUHLISSA VERSOO LASSEN

into ja henki

Kolmekymmentä vuotta sitten asuimme vielä Iisalmessa. Pohjalaisista juuristani huolimatta tiesin tästä Ilmolasta, lakeuden pitäjästä, vain Musiikkijuhlat, Ilkan kentän ja Munkan mitta-aseman. Tiesin niistä, koska innoissani koin niin **Jorma Panulan** Jaakko Ilkan kuin Jokioopperankin, molemmat kolmena kesänä. En voinut kuin ihmetellä tuota laulun ja musiikin tempaavaa tenhoa, satoja esiintyjä, huippusolisteja, oopperoita omilla juurillaan. Oopperoilla ja pohjalaisuudellani ylpeilin Savossa, jossa taas iisalmelaisten rintaa röyhisti oma poika, Jaakko Ilkasta tutuksi tullut ohjaaja **Edvin Laine**.

Musiikkijuhlien toiminnanjohtajaa **Lasse Lintalaa** en tuolloin vielä tunnistanut. Toki tiesin, että hän oli juhlien isä. Tiesin, että tuo hulluksikin leimattu idea pyytää Kansallis-oopperaa tuomaan Pohjalaisia-ooppera Ilkan kentälle, oli syttynyt juuri hänen päässään. Asia korjaantui. Perheemme muutti syksyllä 1984 Ilmajoelle. Sain seuraavan kesän juhlien alla mieluisan kutsun osallistua tilapäisesti juhlatuomiston töihin. Onnekseni olin kokenut juhlat, tiesin Ilkan tantereet ja Kyrönjoen rannat. Tiesin senkin, miltä tuntui istua katsomossa sateen ropistessa niskaan.

Sadetta riitti Jokioopperan viimeisenä kesänä katsomoon ja näyttämölle. Vieraita saapui vajaat 10 000. Juhlien taloudellinen tilanne oli kuin tulvavaaran alla. Väkeä toimistolla vähennettiin.

Juhlat kuitenkin jatkuivat. Ilmajoen kunnan ja opetusministeriön tuet muodostivat juhlien kivijalan. Yllättäen minut kutsuttiin aloittamaan uutta pestiä toimistosihteerinä. Astelin rooliini Lasse ”Lintsi” Lintalan ja Musiikkijuhlien hallituksen säveltäminä nuottein. Minulle selvisi nopeasti Lassen sinnikäs luovuus. Juhla ja Lasse olivat kuin yhteen nivoutunut elämänlanka, joka kokosi rinkiin säidearikkaita ja työnsä osaavia apujoukkoja läheltä ja kaukaa.

Tuolloin ei tiedottaminen kiittänyt sähköisesti nappia painamalla. Toimistolta postitettiin tuhansittain Musiikkijuhlista kertovaa esitettä valittuihin kohteisiin. Onneksi MTV, TV2 ja Yleisradio tekivät juhlilta ohjelmia jo toisena juhlikesänä ja viestivät näin juhlan tunnelmaa maan joka kolkkaan. Musiikkijuhlistahan Ilmajoki tunnetaan!

Oma lukunsa olivat taiteilijat, joista monet palasivat kesä kesän jälkeen Ilmajoelle ”kuin kotiinsa”, kuten heistä monet kertoivat. Kotimajoitus oli tuolloin ainut tapa yövyttää esiintyjät pitäjässä. Muistoissa säilyvät myös karonkat, lauluhenkiset hetket, joihin jokainen, nuottikorvatonkin, sai osallistua. Kielten kirjo oli toisinaan melkoinen, mutta musiikki toimi tulkkina.

Oma ooppera oli aina Musiikkijuhlien kohokohta. **Atso Almilan** esikoinen, *Kolmekymmentä hopearahaa*, toteutettiin suurtelta ”Seuratalossa”. Arvostelut kiittivät, mutta teltaa vierastettiin. Niinpä Almilan seuraava,

“

Juhla ja Lasse olivat kuin yhteen nivoutunut elämänlanka. ”

Ameriikka-ooppera, päätettiin pystyttää Ilkan kentälle, satoi tai paistoi.

Tasokkaiden, valtakunnallisesti noteeratujen oopperajuhlien järjestäminen ja sitkeä olemassaolo, myös taloudellisesti vaikeina aikoina, vaati taitoa ja luovuutta. Kumpain löytyi - jos ei omasta päästä, etsittiin ja tutkittiin eri kanavia. Telta-aikana aloitettiin yhteistyö myös Vaasan Oopperan kanssa. Oopperan taiteellinen johtaja **Irma Rewell** toi huippuluokan tietoa ja osaamista juhlille lähes kymmenen vuoden ajan.

Juhlien konsertit valloittivat myös naapurissa: Seinäjoki, Nurmo, Kurikka ja Kauhajoki olivat mukana kuvioissa. Kesän konserttien lukumäärä nousi kymmeneen. Traditionaalinen Ilta Ilmajoella nosti solistit kunnantalon juhlasalissa estradille. Esiintymään kutsuttiin myös oman pitäjän ja maakunnan osaajia. Muistoja nostattaa Jorma Panulan *Suvisper Peltomiehen rukous*, jonka kurikkalaisen **Eero Piiron** tulkinta nosti suunnattomaan suosioon. Vespereitä esitettiin kirkoissa ympäri maata, yli seitsemänkymmentä kertaa.

Suunnittelua ja yhteistyötä vaativat myös monet juhlilla toteutetut kilpailut, jotka toivat estradille laulelmaa, kuorolaulua, operettia ja Merikanto-laulukilpailun. Alkutahteilla myös Tangomarkkinoiden asioita hoidettiin Musiikkijuhlien toimistossa, sytyihän idea tangon taikaan Lassen loputtomasta luovuudesta. Lassella oli taito antaa tilaa myös toiselle, kannustaa. Itsenäiseen työhön ja yrittäjyyteen

Leena Pihlaja
Kuva: Iina Åman

Atso Almila

tottuneena minulle ei tuottanut suurempaa tuskaa asioiden hoito käytännössä, mutta sain toteuttaa myös omaa luovuuttani ilman suuria tyrmäyksiä, ideoitani kuultiin, viihdyin työmaalla.

Työmaata riitti myös mitä erilaisimpiin tempauksiin. **Kaija Aarikan** juhille lahjaksi suunnittelemaa Pohjanmaa –reliefiä

Markkinoitiin onnistuneesti juhlien talouden tukemiseksi... Arvo ja Lea Ylppö Säätiön työn tukemiseen Musiikkijuhlat osallistui järjestämällä lastenkonsertit 76 paikkakunnalla. Päätöskonsertti Finlandia-talolla syksyllä 1991 oli vaikuttava tilaisuus. Konserttien suojelija arkkiaatri **Arvo Ylppö** oli täyttänyt juuri 104 vuotta.

Sain juhlien kautta kokemuksen, jonka arvon ehdin tajuta vasta vuosien jälkeen, hektisen juhlaikiiren ohitetuani. Ilmajoelle muuttaneena ”outolintuna” tutustuin moniin ihmisiin. Yhteys Ilmajoen kunnan, seura-

kunnan sekä vapaaehtoisvoimista koostuvien Kenttätoimikunnan ja MusAkoiden kanssa toi ystäviä. Yleisöltä ja toimittajilta saatu kiitos kannusti ja palkitsi. Ja tietysti taiteilijat, jotka muistavat ja tunnistavat iloisesti edelleenkin, kun tullaan vastakkain maailman turuilla.

Koin yhdeksät juhlat, valmistelut ja jälkisoinnut. Kolme viimeistä toiminnanjohtajan roolissa. Ajasta muodostui itselleni varsinainen korkeakoulu. Onnistuneiden vuosien jälkeen ryhdyin jälleen yrittäjäksi. Kontakti Lasse Lintalaan säilyi hänen elämänsä loppuun asti. Hänen kanssaan oli helppo keskustella asioista niin duurissa kuin mollissa. Kumpaakin löytyi elämän nuottiviivastolla.

Leena Pihlaja

Olihan Ilmajoen Musiikkijuhlat minulle valtavan hieno oopperakoulu – sekä säveltäjänä että kapellimestarina. Sain tehdä noissa rakkaiksi muodostuneissa erikoisolosuhteissa työtä kiinnostavien ohjaajien kanssa Edvin Laineesta **Neil Hardwickiin**, nähdä, kuinka kylmässä ja kuumassa, sateessa ja helteellä pystyttiin hienosti toteuttamaan lähes mitä vain ulkoilmasta nauttivan yleisön iloksi.

Ainutlaatuinen kökkähenki näytti yhteisön osaamista parhaimmillaan. Meidän muualta tulevien taiteilijoiden oli aina niin turvallista ja mukavaa tulla ilmajokisia ystäviämme tapaamaan. Paikallinen osaaminen vakuutti aina meidät niin nikkaroinnin, musisoinnin, ompelun kuin trahteerauksenkin ollessa kyseessä. Ja ne hevoset! Kiitollisena noita aikoja muistan, ja sitä rohkeaa luottamusta työhöni, jota jo nuorena sain Ilmajoella kokea.

Atso Almila, säveltäjä

Ensimmästä kertaa oltiin Ilmajoella laulujuhulla perheytyellä vuonna 1945, isä ja mä fuililla, äitee pianos, Timo-velii sellolla ja Mauno klaneetallä prönäytyi kunnantaloolle. Seuraava muistikuva Ilmajoesta on, kun kuuntelin Ala-Könnin kuivaa esitelmää, ja pitkää, kansanmusiikista. Ihimiset lakos kuumuures. Niin ja tietysti friiJoos on siä käyty.

Sitte tuli Pohojalaaset–oppera, jonka johorin samalla kentällä. Siitä alakoo Ilmajoen Musiikkijuhlat. Tuli Jaakko Ilkka, johona Eetu Laine pöffääli. Jokiooppera spelattihin 4 kesää ja Peltomies joka puolella Suomia Eero Piiirtoon kans. Lintalan Lasse ja Kiikerin Jussi olivat silloin ne tehosekoottimet.

Jorma Panula, kapellimestari, säveltäjä

JAAKKO ILKKA 1978

Ensimmäiset muistot Ilmajoen Musiikkijuhlilta ovat itselleni huilistina Vaasan kaupunginorkesterissa, kun tehtiin Kuusiston Jääkäri Ståhlia. Silloin tein elämäni ensimmäisen koelaulun Irma Rewellille, minkä seurauksena sain kiinnityksen Panulan Jaakko Ilkkaan vuodelle -96. Jaakko Ilkka -kesä oli mukava ja hauska, paljon mukavia muistoja niin kollegoista kuin Panulasta ja Tapolastakin. esim. Tapola: "Jorma, Jorma? Aivan kuin tässä kohtaa olisi liikaa musiikkia?" Johon Jorma: "No persekes, otetahan pois!".

Isänmaan tyttäret oli jo isompiäinen teos. Lauloin miespääroolin (Kapteeni Aarne Kaataja). Paljon rekvisiittaa, tehosteita, pommeja, savuja. Isoontaloon Antissa olin Vanaha Antti. Komiat muistot!

Kaiken kaikkiaan jokainen kesä Ilmajoella on merkinnyt kesän alkua ihanan kotoisassa ympäristössä, hienojen teosten sekä upeiden iloisten ihmisten parissa.

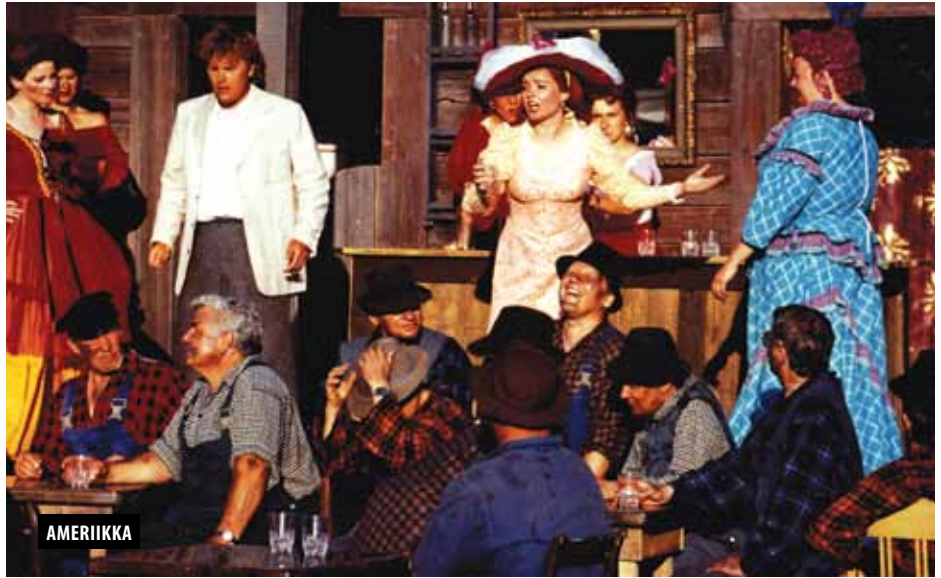
Juha Uusitalo, oopperalaulaja

1975–1977	1978 – 1981	1982–1985	1988–1990	1990
POHJALAISIA	JAAKKO ILKKA	JOKIOOPPERA	KOLMEKYMMENTÄ HOPEARAAHAA	MADAME BUTTERFLY
<p>3.6.1975 Pohjalaisia-ooppera Kansallisoopperan vierailuna Ilmajoella Ilkan kentällä</p> <p>1976 Tapahtuman nimeksi vakiintui Ilmajoen Musiikkijuhlat Talkooporukat MusAkat ja Kenttätoimikunta perustettiin</p> <p>1977 Ilmajoen Musiikkijuhlat ry rekisteröitiin</p> <p>Juhlat laajenivat 5-päiväiseksi MTV taltioi ja lähetti konsertteja juhlilta</p>	<p>1978 Ensimmäinen itse tuotettu ooppera yhteistyössä Kansallisoopperan kanssa Jaakko Ilkka (1978-81). Oopperassa yli 400 esiintyjää, ja 50 koulutettua hevosta Taistelukohtauksissa erityistehosteita. Maan ensimmäiset langattomat mikrofonit mittavassa produktiossa. Historian suurin oopperaproduktio. Omat oopperakuorot perustettiin.</p> <p>1980 Juhlille palkattiin ensimmäiset vakituiset työntekijät. Toiminnanjohtajaksi valittiin juhlien isä Lasse Lintala.</p>	<p>1982 Jokiooppera (1982-85). Pohjoismaiden suurin äänentoistoproduktio. Ooppera siirtyi jokirantaan. MTV, TV2 ja Yleisradio lähettivät suoraa ohjelmaa juhlilta.</p> <p>1984 10-vuotisjuhlat. Tilattiin Suvivesper Peltomiehen rukous ja kantaesitettiin Kurikan kirkossa.</p> <p>1985 Sateinen sää verotti ulkoilmatapahtuman katsojia. Juhlat kohtasivat taloudellisia haasteita ja velkaantuminen kasvoi.</p>	<p>1986 Arvaamattoman alkukesän sään vuoksi pystytettiin suurtelta. Välivuosi oopperasta taloudellisen tilanteen vuoksi, musiikkitapahtumia ja -näytelmiä. Perustettiin Musiikkijuhlien tuki ry. Merikanto-laulukilpailu yhteistyössä MTV:n kanssa. Ensimmäisen kilpailun voitti Raimo Laukka.</p> <p>1988 30 Hopearahaa (1988-90). Kuoro valittiin ensimmäistä kertaa koelaulun perusteella. Vt. toiminnanjohtajaksi Leena Pihlaja.</p> <p>1989 15 vuotta juhlaa. Maailman maineeseen nousseen Karita Mattilan konsertti lämmitti erityisesti Jokioopperan solistia kaipaamaan jääneitä musiikkijuhlavieraita.</p>	<p>1990 Yhteistyö Vaasan Oopperan kanssa alkoi. Taloudellinen taakka varjosti juhlia, velkamäärä nousi yli 4Mmk. Kunta ja ympäryskunnat sekä opetusministeriö riensivät apuun juhlien säilyttämisen puolesta.</p> <p>1991 Oopperaton kesä, 24 musiikkitapahtumaa. Arvoa Lapsille -konserttikiertue 76 paikkakunnalla Arvo ja Lea Ylppö Säätiön tukemiseksi.</p>

ISÄNMAAN TYTTÄRET

AMERIikka

Ilmajoen Musiikkijuhlat ilmestyi elämäni erään Kansallisoopperan Viulunsoittaja katolla –esityksen jälkeen. **Edvin Laine** oli ollut katsomossa yhdessä Jussi Tapolan kanssa. Jälkeenpäin Jussi kertoi, että kun olin ollut lavalla pari minuuttia, Edvin oli sanonut: ”Tuo on meidän mies!” Näin minusta tuli pastori Malmberg oopperaan 30 Hopearahaa. Sitä esitettiin Ilkankentällä teltassa ja siellä sisällä oli tosi kuuma, äänimiehet mittasivat jopa +60 astetta. Siihen aikaan tien toisella puolella oli kauppa ja kävin jollain harjoitustauolla hakemassa vähän olutta. Kassalla oli edessäni pari vanhempaa rouvaa,

jotka pastorin nähdessään antoivat minun mennä ensin sanoen: ”Pastori on niin hyvä!”. Tiedossani ei ole, levisikö Ilmajoella huhu sinne tulleesta papista, jolle maistui olut.

Viimeisen roolini Ilmajoella tein Pohjalaisia-oopperan Erkinä vuonna 2005. Vietin 30-vuotistaiteilijajuhlaa kyseisessä roolissa. Urani oli alkanut 1975 Pohjalaisten Jussina, joten kaari johti Erkkiin 30 vuotta myöhemmin. Väliin mahtui monta teosta sekä Ilkan kentällä että jokivarressa. Yksi tapaus nousee ylitse muiden. Tehtiin Pohjanmaan kautta – oopperaa ja ennen esityksiä satoi tosi rankasti. Joen vesi nousi ja tulva vei näyttämöraken-

teet mennessään pari päivää ennen ensi-iltaa. Pian vesi rupesi laskemaan ja talkooporukka ryhtyi töihin; niitä paiskittiin vuorokaudet ympäri sillä seurauksella, että tunti ennen esitystä viimeisiä sorakuormia levitettiin näyttämön eteen. Kaikki näyttämörakenteet olivat valmiit: Uskomaton suoritus! Ilman talkootyötä Musiikkijuhlia ei olisi taloudellisesti mahdollista toteuttaa. Tähän talouteen liittyy toinenkin roolini juhlilla: taiteellisen neuvonantajan, ns. konsultin homma. Tässä roolissa jouduin esittämään juhlien hallitukselle solistipalkkioiden määrän. Välillä tuntui todella pahalta esittää maksettavaksi palkkioita, jotka olivat varsin alhaisia työhön verrattuna. Taloudelliset realiteetit sanelivat kuitenkin sen, miten paljon mm. solistien palkkaukseen saatettiin sijoittaa tulevia pääsylipputulaja. Kaiken kaikkiaan lopputulema oli hyvä; kaikki viihtyivät ja yhdessä tehtiin oopperaa Kyrönjoen maisemissa. Musiikkijuhlilla on aina paikka sydämessäni. Joskus tuntuu siltä, ettei kesä tule ennen kuin juhlat on juhlistettu.

Heikki Keinonen, oopperalaulaja

Kuva: V-P Katajamäki

HEIKKI KEINONEN, ISON-TALOON ANTTI-OOPPERA

1992–1993

AMERIikka

1992 Ameriikka-Ooppera yhteistyössä Vaasan Oopperan kanssa (1992-93).

1993 Ensimmäistä kertaa oopperan esitys jouduttiin sateen vuoksi siirtämään sisätiloihin. Velkamäärä saatiin puolitetua ja juhlien jatko taattua.

1994–1995

JÄÄKÄRI STÅHL

1994 20-vuotisjuhlavuosi. Jääkäri Ståhl yhteistyössä Vaasan Ooppera kanssa (1994-95). Toiminnanjohtajaksi valittiin Marjatta Eväsoja.

1995 Ensimmäinen Juhlajumalanpalvelus järjestettiin Ilkan kentällä.

1996–1997

JAAKKO ILKKA

1996 Jaakko Ilkka yhteistyössä Vaasan Oopperan kanssa (1996-97). TV1 Kulttuuritorstaissa dokumentti ”Talkooväki tähtien takana”

1998–1999

ISÄNMAAN TYTTÄRET

1998 Isänmaan tyttaret yhteistyössä Vaasan Oopperan kanssa (1998-99). Konsertteja yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Toiminnanjohtajaksi Kari Marjamäki.

1999 Perustettiin taiteellinen toimikunta, jonka neuvonantajaksi valittiin Heikki Keinonen.

Kuva: Hannu Syrjä

JYRKI ANTILA, KEKKONEN

Kuva: Hannu Syrjä

TIINA-MAIJA KOSKELA, IEVA, KEKKONEN-OOPPERA

Ilmajoen musiikkijuhlat merkitsevät usealle suomalaiselle laulajalle todella paljon. Lauloin ensimmäisen roolini Ilmajoella 1995 ja siitä lähtien Ilmajoen musiikkijuhlat on kulkenut urallani merkittävänä musiikkitapahtumana. Viimeisin roolini Urho Kaleva Kekkonen oli todella sykähdyttävän upea kokemus. Puhumme usein lauluystävieni kanssa Ilmajoen hengestä. Näillä juhlilla osataan luoda taiteen tekemisen rento ja luova ilmapiiri. Ilmajoella tehdään vielä vanhaa kunnan tiimityötä!

Jyrki Anttila, oopperalaulaja

Lämmiin ilma keuhkoistani huuruustuu höyrynä ilmaan laulaessani vileän sateisessa kesäillassa. Siviiliminän liikutusta vastaan taistellen hyvästelen laulaen Ievan sanoin Kekkoselle "Aika hoitaa, äiti lauloi aikanaan, ajan kanssa meidät kunkin kuolemaan". Kuolemaa, rakkautta ja historiaa on Ilmajoen ooppera-areenalla esityksissä nähty. Oopperaan kuuluvat suuret tunteet, sen opin ensimmäisenä vuotena Ilmajoella nuorisokuorossa, kun ihailin katsoin **Ritva Auvista** Isänmaantyttärissä. Seurasin laulajien jokaista liikettään, äänen värejä. Ihailen, oppien, janoten kokemuksia! Vuodet vierivät, minusta tuli kohtalon ja ahkeran työn kautta oopperalaulaja. Palatessani Ilmajoelle lääkintälöytö roolissa ja vetäessäni Taipaleenjoen talvisodan manttelia niskaani jokin värähti sisälläni, kun silmiini osui manttelista nimilappu "Ritva Auvinen". Ilmajoki kertoo tärkeällä tavalla Suomen historiaa, ja luo historiaa tilaamalla muutaman vuoden välein nykysäveltäjiltä uusia oopperoita jälkipolville katsottavaksi. Nuorisokuorosta voi kasvaa uusia laulajia. Viimeisessä esityksessäni, huurun taas noustessa ilmaan hengityksestäni, vaivuin hetkeksi ajatuksiini, enkä malttanut olla miettimättä kuka on se seuraava, joka nostaa manttelin hartioiden.

Tiina-Maija Koskela, oopperalaulaja

2000–2001	2002–2004	2005	2006–2007	2008–2009	2010–2012
ISONTALOON ANTTI	POHJANMAAN KAUTTA	POHJALAISIA	LAKEUKSIEN LUKKO	POHJALAISIA	TAIPALEENJOKI
<p>2000 Isontaloon Antti (2000–2001) Ensimmäinen täysin omatuotanteinen oopperateos MTV:n dokumentti "Isontaloon Antti Ilmajoella". Tasavallan presidentti myönsi juhlien perustaja Lasse Lintalle Musiikkineuvoksen arvon.</p> <p>2002 Pohjanmaan kautta (2002–2004). Ilkanrannassa aloitettiin ooppera-areenan rakennustyöt.</p>	<p>2003 Valtaisa kesätulva peitti Ilkanrannan esiintymislavan ja katsomon päivää ennen kenraaliesitystä. Kaksi esitystä jouduttiin viemään sisätiloihin, neljä esitystä saatiin merkittävään talkoopponnistelun myötä esitettyä rannassa. Atso Almilan 50-vuotisjuhlanäytös.</p> <p>2004 Taloudellisten vastoinkäymisten vuoksi toimiston henkilökunta supistettiin minimiin, välillä vain yhteen henkilöön.</p>	<p>2005 Pohjalaisia, 30-vuotisjuhlavuosi. Ooppera-areenan kiinteä katsomo sekä katos valmistuivat Ilkanrantaan. Vt. toiminnanjohtajaksi Sari Mäkinen (nyk. Hanka).</p>	<p>2006 Lakeuksien lukko (2006–07). Sanomalehti Ilkan 100-vuotisjuhlansa kunniaksi tilaama oopperateos. Ilmajoen Musiikkijuhlat valittiin Kotimaan Matkailukohteeksi 2006.</p>	<p>2008 Pohjalaisia (2008–09). Teos nosti juhlat jälleen uusiin kävijälukuihin. Juhla-aluetta kohennettiin ooppera-areenan ympärille.</p>	<p>2010 Taipaleenjoki (2010–12). Menestysteos, joka saavutti suuren suosion. Nosti juhlat viimeisestä velkataakasta. Ooppera-alueen kehittäminen jatkui EU-hankkein.</p> <p>2011 Taideliseksi johtajaksi valittiin Jyrki Anttila. Ryhmämyynti kasvoi ja juhlien suosio ryhmämatkailukohteena lisääntyi.</p>

WALTERI TORIKKA ASTUU MANNERHEIMIN SAAPPAISIIN

Ilmajoen Musiikkijuhlat tuottaa uuden kotimaisen tilausoopperan Mannerheim. Nimirooliin, marsalkka Mannerheimiksi, on valittu baritoni Walteri Torikka. Teoksen säveltää Tuomas Kantelinen ja sävellystyö on parhaillaan alkamassa. Oopperan libreton kirjoittavat Laila Hirvisaari ja Eve Hietamies. Se kantaesitetään Ilmajoella kesällä 2017. ”Jouduimme ehkä elämämme vaikeimman työn eteen, mutta onneksemme saimme myös Tuomas Parkkisen avuksi ja tueksi libreton alkumetreistä lähtien. Tämä ei ole oikea totuus Mannerheimistä. Tämä on

meidän olettamuksemme siitä, mitä hän ehkä ajatteli elämästään”, kirjailija Eve Hietamies kuvailee projektia.

Carl Gustav Emil Mannerheimista kerrotavan oopperan tulee Ilmajoelle ohjaamaan Tuomas Parkkinen. Parkkinen toimii myös teoksen dramaturgina.

”Mannerheimin elämä sisälsi oopperamaista dramatiikkaa tanssiaisineen, kaksintaisteluineen, Kiinan matkoineen, puhumattakaan epäonnisesta rakkauselämästä, kuoleman alituisesta läsnäolosta ja sotien aiheuttamasta syyllisyydestä. Mannerheim eli ja koki kouriintuntuvasti historiamme suuret käännekohtat: aateliston kuihtumisen, kansanvalinnanousun, Suomen synnyn väkivallan vuo-

det ja eheytyksen demokratiaan. Suomen oopperamaisiin historian henkilö ansaitsee oopperansa”, ohjaaja Parkkinen taustoittaa teosta.

Mannerheim-oopperan muissa rooleissa nähdään muun muassa mezzosopraanot Essi Luttinen, Jeni Packalen, sopraanot Johanna Rusanen-Kartano, Annami Hylkilä ja tenori Petri Bäckström. Teoksen muut solistit valitaan kevään 2016 aikana.

Teoksessa on mukana myös Ilmajoen oopperakuoro, 60 laulajaa ja lapsi- nuorisokuoro, 30 laulajaa. Orkesterina toimii Vaasan kaupunginorkesteri, 42 soittajaa.

2013–2014

KEKKONEN

2013 Kekkonen - ooppera suurmiehestä (2013-14). Pöytälaatikon uumenista löytyi käsikirjoitus, josta muokattiin Ilmajoelle sopiva teos. Sävellys oli uutta ja erilaista, mitä Ilmajoella ei ollut aiemmin kuultu. Teoksessa suurimmat kiinteät lavasteet.

2014 Musiikkijuhlille rakennettiin ensimmäinen oma toimitila.

2015-2016

ELÄMÄLLE–OOPPERA OSKAR MERIKANNOSTA

2015 Ilmajoen Musiikkijuhlat 40 vuotta.

2017

MANNERHEIM

2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi tuotettava tilausooppera Mannerheimista saa ensi-iltansa Ilmajoen Musiikkijuhlilla 9.6.2017. Juuri teoksen kantaesitysviikolla, kesäkuun alussa 2017 Mannerheimin syntymästä tulee kuluneeksi 150 vuotta.

**Kantaesitys
9.6.2017**

